

INCEPUTURILE RADIODIFUZIUNII ROMÂNE

Se împlinesc 15 ani de când această litor, și în sfârșit aprobarea direcțiunii minune a undelor electrice și-a făcut apariția la noi, numindu-se mai întâi Radiotelefonie, apoi Radiofonie. Trei lustri din viața omenească reprezintă o perioadă de timp destul de importantă, dar în viața acestei miraculoase aplicații electrice reprezintă secole, atât de vertiginoasă a fost ascensiunea și perfecționarea ei în acest interval. Experimentată în Occident de fizicieni și mai cu seamă cercetător de foști operatori radiotelegrafti din timpul războiului, la care se alăturase o serie de amatori entuziaști, Radiofonia devenise o inedie etnică oculată și tolerată uneori, mai adesea urmără și impiedicată prin dispozițiile care rezerva acest fel de comunicație din timpul războiului numai Statului Major al Armatei.

Fără nicio piedică de acest fel, Radiofonia se dezvoltă prodigios în Statele Unite ale Americii.

Cu piedicile menționate la început, ea pășește mai încet în Europa, până la anul 1923. Pe măsură ce Radiofonia se propagă în cercuri tot mai largi, în publicul intelectual se produce și o înțelegere mai reală a interesului pentru această invenție. Societăți și cluburi de amatori se înființează în fiecare din țările occidentale: Anglia, Franța, Germania, Elveția.

O colaborare între aceste asociații a fost necesară pentru a-și desemna fiecare unde de emisie spre a nu se incurca și impiedica reciproc. De aci a existat Uniunea Internațională a Radiofonistilor, în temeliată la Geneva în 1926. Rolul asociațiilor de amatori a fost nevoie pentru dezvoltarea și perfecționarea Radiofoniei și utilizarea ei în interesul Statului.

La noi, primele receptiuni au fost realizate cu mijloacele experimentale și prin personalul secțiunilor de Radiotelegrafie a Institutului Electrotehnic Universitar. În anexele laboratorului său (foste grăjduri) din strada Victor Emmanuel, s-au făcut primele demonstrații de ascultare a unor posturi străine, cel din Viena fiind cel mai bine auzit la București la acea epocă. La sedințele acestea venea multimea curioșilor pentru a se convinge de minunea de-a asculta muzica și cuvântul, aduse prin văzduh, de undele electrice, din țări depărtate la mii de kilometri.

Și lumea curioasă, doritoare de a cunoaște acest mister, era atât de numeroasă, încât umplea nu numai sala, dar chiar și curtea din fața laboratorului, în serile destinate sedințelor de recepție.

Prin dările de seamă din ziar, vestea acestor sedințe se răspândise în țară și eram solicitați din diferite orașe să le împărtășim și lor noua descoperire a științei.

Pentru satisfacerea acestor dorințe de cultură, am organizat împreună cu d. Ing. Petreșcu o serie de conferințe în multe orașe ale țării, unde am dus cuvântul științei și am avut bucuria de a întâmpina un entuziasmat și numeros public recunoscător și încrezător în progresele tehnice moderne.

Tot la Institutul Electrotehnic s-au făcut și primele emisiuni și s'a difuzat, pentru prima oară în 1926, un concert simfonic dela Ateneul Român, pentru care a fost necesară permisiunea dirijorului, întotdeauna condusă de Ateneul să se așeză microfonul în sală și să se introducă firele circuitului electric, fără nicio strânsuire, și să fie sălii și să se

P.T.T. de a instala și a utiliza un circuit electric dela Ateneu la Institutul Electrotehnic, unde se făcea emisiunea undei. Si toate acestea obținute cu un zâmbet de neîncredere și cu întrebarea: Crezi că se poate? Da, știm că acest lucru se face în străinătate, dar noi avem specialiști?

Au existat însă, un mare număr de amatori entuziaști, grupați și incurajați prin conferințe, prin demonstrații făcute

PROF. DR. HURMUZESCU

în fiecare Duminecă în amfiteatrul Facultății de Științe și prin publicații. Societatea amatorilor Radiofoniei Române a adus un apport moral foarte important prin situațiile personale ale membrilor ei, și material, prin contribuția lor. Cei care ne-a permis să edităm revista „Radiofonie”, — publicație cu care s-au difuzat în masă fotoasele acestei descoperiri. S'a arătat importanța sa educativă, recreativă, informativă și socială.

Grație acestei activități a Societății Amatorilor Radiofoniei, s-au determinat principiile legislației române de Radiofonie, modificate mai târziu și trecute în legea Societății Române de Radiodifuziune, și tot alunici s-au pregătit primii abonați contribuabili ai Societății de Radiodifuziune, la înființarea ei, în 1928.

Primele emisiuni ale Societății s-au făcut cu un mic post de 400 de wați, până ce s'a putut echipa postul dela Bâneasa de 12 Kw. A fost un emițător bine construit și condus dela înființarea lui; iar până mai acum un an, singurul post din această parte a Europei, ale cărui emisiuni erau ascultate cu mare placere în sud-Estul Europei, în Egipt și mai departe.

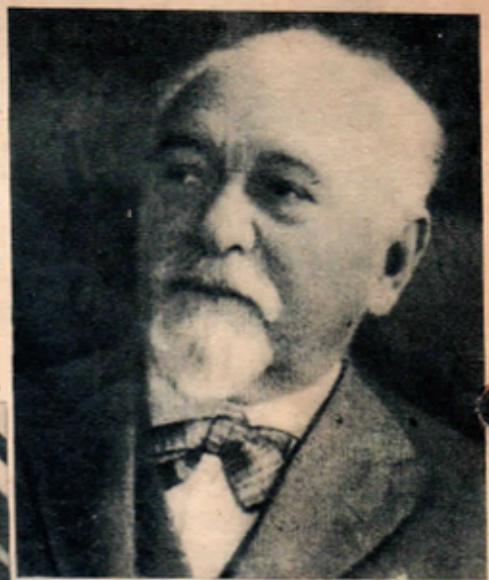
Cei care au călătorit în aceste părți au avut ocazia să constate buna reputație a emițătorului dela Bâneasa.

Echiparea postului național de 150 Kw. dela Bod, ne-a ridicat și mai mult situația noastră în Radiodifuziunea mondială, în acest colț al Europei, unde am fost până acum un an singurul mare post de emisie pe unde lungi, menit a deservea cu undă directă întreg teritoriul țării.

Experiența însă a arătat că sunt încă părți din țară unde emisiunile postului național nu sunt destul declare.

Pentru a completa aceste lipsuri, Societatea Română de Radiodifuziune a instalat un nou emițător de 20 de Kw. la Chișinău și va instala un altul de aceiași putere la Timișoara.

In privința undelor scurte, a căror înțrebuijare și chiar abuz este foarte ma-

ING. E. PETRAȘCU

MARGARETA MARINESCU
prima crainică

re, mai cu seamă în timurile critice de acum, și pentru a căror distribuție va fi o mare luptă la masa verde, Societatea noastră a pus stăpânire, prin postul echipat început la Institutul Electric de d. Petreșcu, pe o undă de 31,6 cu care se fac zilnic emisiuni experimentale.

De acum 15 ani, de când se vorbește la noi despre rolul undelor electrice, poarturile de emisie s-au înmulțit enorm. Atunci erau vreo 10 emițători pe unde mijlocii în Europa, acum sunt 15 pe unde lungi, 121 de unde mijlocii, iar pe unde scurte mărturisite încă vreo 20.

Putința emițătorilor dela vrea căiva Kw. — Viena avea 7 Kw. — au ajuns la adevărate uzini. Moscova are unul de 500 Kw. Franța instalează unul de 800 Kw. și ni se spune de un altul de 1000 de Kw.

Iar importanța Radiodifuziunii a devenit tot mai mare, întinzându-și domeniul tot mai mult ca mijloc de recreație, de cultură, de unificare susținătoare și bună organizare în Stat, — și ar trebui să servească la buna înțelegere între popoare.

Dar când vine furia războanelor între State, se războesc și undele...

Prof. DR. HURMUZESCU